

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ : ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ Γ' ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ (3^η Δημοσίευση)
(25-4-2007)**

ΘΕΜΑ 1^ο

A.1. Θεωρία

A.2. Θεωρία

B. α) Λ   β) Σ   γ) Λ

Γ. f κοίλη , άρα f' γνησίως φθίνουσα στο (0, +∞).

Εφαρμόζοντας θ.Μ.Τ στα [2,4] και [4,6] έχουμε:

Υπάρχει $\xi_1 \in (2,4)$ τέτοιο ώστε $f'(\xi_1) = \frac{f(4) - f(2)}{2}$ και

υπάρχει $\xi_2 \in (4,6)$ τέτοιο ώστε $f'(\xi_2) = \frac{f(6) - f(4)}{2}$

Επειδή $\xi_1 < \xi_2$ και f' γνησίως φθίνουσα έχουμε: $f'(\xi_1) > f'(\xi_2) \Rightarrow \frac{f(4) - f(2)}{2} > \frac{f(6) - f(4)}{2} \Rightarrow$

$\Rightarrow 2 \cdot f(4) > f(2) + f(6)$.

ΘΕΜΑ 2^ο

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{2x^2 + x - 2}{x^4 + x^2 + 2}$

α) Να υπολογίσετε τα $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ ώστε να ισχύει : $\lim_{x \rightarrow +\infty} (\alpha x + \beta - x^3 f(x)) = 0$ (1) (μον. 15)

β) Να βρείτε το όριο $A = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x^4 f(x) - 4x^2 + 3\eta\mu x}{2x^2 + 2x - x^4 f(x)}$. (μον. 10)

Λύση:

α) (1) $\Rightarrow \lim_{x \rightarrow +\infty} (x^3 f(x) - (\alpha x + \beta)) = 0$ Άρα η ευθεία $y = \alpha x + \beta$ είναι πλάγια ασύμπτωση της συνάρτησης $x^3 f(x)$ στο $+\infty$

Άρα $\alpha = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^3 f(x)}{x}$, $\beta = \lim_{x \rightarrow +\infty} [x^3 f(x) - \alpha x]$

$\alpha = \lim_{x \rightarrow +\infty} (x^2 f(x)) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x^4}{x^4} = 2$

$\beta = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[\frac{2x^5 + x^4 - 2}{x^4 + x^2 + 2} - 2x \right] = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x^5 + x^4 - 2 - 2x^5 - 2x^3 - 4x}{x^4 + x^2 + 2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^4}{x^4} = 1$

Άρα η ευθεία $\epsilon: y = 2x + 1$

Είναι πλάγια ασύμπτωτη της συνάρτησης $h(x) = x^3 f(x)$ στο $+\infty$

$$\beta) A = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x[2(x^3 f(x) - 2x) + \frac{3\eta\mu x}{x}]}{x[(2x + 1 - x^3 f(x)) + 1]} = \frac{2 \cdot 1 + 0}{0 + 1} = 2$$

$$\text{αφού } \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{3\eta\mu x}{x} = 0$$

$$\text{διότι } \left| \frac{3\eta\mu x}{x} \right| \leq \left| \frac{3}{x} \right| \Rightarrow -\left| \frac{3}{x} \right| \leq \frac{3\eta\mu x}{x} \leq \left| \frac{3}{x} \right|$$

$$\text{και επειδή } \lim_{x \rightarrow +\infty} \left| \frac{3}{x} \right| = 0 \text{ από το κριτήριο παρεμβολής έχουμε ότι και } \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{3\eta\mu x}{x} = 0$$

ΘΕΜΑ 3^ο

A. (i) Δίνεται συνάρτηση F με $F(x) = \int_1^x e^{t^2} dt - \frac{1}{2}(e^{x^2} - e)$ και $x \geq 1$.

N' αποδείξετε ότι $F(x) \leq 0$ (μον. 3)

(ii) Να εξετάσετε αν η συνάρτηση $f(x) = \frac{F(x)}{x^2 - 1}$ έχει κατακόρυφη

ασύμπτωτη την ευθεία $x = 1$. (μον. 3)

(iii) Αν $g(x) = \int_1^x e^{t^2} dt$, ν' αποδείξετε ότι:

$$g(x) - g(1) \geq \int_1^x e^t dt, \text{ για } x \geq 1 \text{ (} t \geq 1) \text{ (μον. 4)}$$

(iv) N' αποδείξετε ότι η συνάρτηση $G(x) = \int_0^x e^{t^2} dt$, $x \in \mathfrak{R}$ είναι περιττή.

(μον. 4)

B. Αν η γραφική παράσταση μιας παραγωγίσιμης στο $\mathfrak{R}$ συνάρτησης f τέμνει τις ευθείες $y=2$ και $y=-3$ σε σημεία με τετμημένες $x=1$ και $x=4$ αντίστοιχα, να δείξετε ότι :

α) Η C_f τέμνει τον $x'x$ σε ένα τουλάχιστον σημείο. (μον. 4)

β) υπάρχουν $\xi_1, \xi_2 \in (1,4)$ τέτοιοι ώστε : $\frac{2}{f'(\xi_1)} + \frac{3}{f'(\xi_2)} = -3$ (μον. 7)

Λύση

$$A. (i) F'(x) = e^{x^2} - \frac{1}{2} e^{x^2} \cdot 2x = e^{x^2} (1 - x).$$

Για $x > 1 \Rightarrow 1 - x < 0 \Rightarrow F'(x) < 0$, άρα F γνησίως φθίνουσα στο $[1, +\infty)$

Είναι $F(1) = 0$, επομένως: $x \geq 1 \Rightarrow F(x) \leq F(1) \Rightarrow F(x) \leq 0$.

$$(ii) \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{F(x)}{x^2 - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{F'(x)}{(x^2 - 1)'} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{F'(x)}{2x} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{1}{2x} \lim_{x \rightarrow 1^+} [e^x(1-x)] = 0$$

Άρα η $x=1$ δεν είναι κατακ. Ασύμπτ. της C_f .

$$(iii) \text{ Είναι } g(1)=0, \int_1^x e^t dt = [e^t]_1^x = e^x - e$$

$$\text{Άρα } g(x)-g(1) \geq \int_1^x e^t dt \Leftrightarrow \int_1^x e^{t^2} dt \geq e^x - e$$

Θεωρούμε $\Phi(x) = \int_1^x e^{t^2} dt - e^x + e$. $\Phi'(x) = e^{x^2} - e^x > 0$ για κάθε $x > 1$, άρα $\Phi(x)$ γνησίως

αύξουσα στο $[1, +\infty)$. Είναι $\Phi(1)=0$ και για $x \geq 1 \Rightarrow \Phi(x) \geq \Phi(1) \Rightarrow \Phi(x) \geq 0$.

$$(iv) \text{ Είναι } G(x) = \int_0^x e^{t^2} dt \text{ και } G(-x) = \int_0^{-x} e^{t^2} dt. \text{ Θα δείξουμε ότι } G(x) = -G(-x).$$

Στην $G(x)$ θέτουμε $t = -u \Rightarrow dt = -du$, όταν $t=x \Rightarrow u = -x$, όταν $t=0 \Rightarrow u=0$.

$$\text{Άρα } G(x) = \int_0^x e^{t^2} dt = \int_0^{-x} e^{u^2} (-du) = -\int_0^{-x} e^{u^2} du = -G(-x)$$

B. α) Είναι $f(1)=2$ και $f(4)=-3$, άρα $f(1) \cdot f(4) = -6 < 0$. Είναι f παραγωγίσιμη στο $\mathcal{R}$, άρα f συνεχής στο $[1,4]$ οπότε από το θ. Bolzano, υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (1,4)$ τέτοιο ώστε $f(\xi)=0$. Δηλαδή η C_f τέμνει τον $x'x$ σε ένα τουλάχιστον σημείο.

β) Η f είναι παραγωγίσιμη στα διαστήματα $[1, \xi]$ και $[\xi, 4]$, άρα ισχύει το θ.Μ.Τ. σ' αυτά και επομένως υπάρχουν $\xi_1 \in (1, \xi)$ και $\xi_2 \in (\xi, 4)$ τέτοια ώστε :

$$f'(\xi_1) = \frac{f(\xi) - f(1)}{\xi - 1} = \frac{-2}{\xi - 1} \Rightarrow \frac{2}{f'(\xi_1)} = 1 - \xi \text{ και}$$

$$f'(\xi_2) = \frac{f(4) - f(\xi)}{4 - \xi} = \frac{-3}{4 - \xi} \Rightarrow \frac{3}{f'(\xi_2)} = -4 + \xi$$

$$\text{Άρα : } \frac{2}{f'(\xi_1)} + \frac{3}{f'(\xi_2)} = 1 - \xi - 4 + \xi = -3$$

ΘΕΜΑ 4^ο

A. Θεωρούμε τη συνάρτηση $f: \mathcal{R} \rightarrow \mathcal{R}$ για την οποία ισχύει:

- είναι παραγωγίσιμη στο $\mathcal{R}$

- $g(x) = \int_2^x x f(tx) dt + 8x - x^4 \geq 0$, για κάθε $x \in \mathcal{R}$.

α. Να αποδείξετε ότι η g είναι παραγωγίσιμη και να βρείτε την $g'(x)$ (μον. 5)

β. Να αποδείξετε ότι υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (0,4)$ τέτοιο ώστε : $f'(\xi)=2$. (μον. 12)

B. Έστω η τρεις φορές παραγωγίσιμη συνάρτηση f για την οποία ισχύει:

$$f^{(3)}(x) + f(x) + f(x) = 0, \quad x \in \mathcal{R}. \quad (1)$$

α. Αν η $g(x) = [f''(x)]^2 + [f'(x)]^2 + 2f(x)f'(x)$ είναι σταθερή, τότε να δείξετε ότι και η f είναι σταθερή.

(μον. 4)

β. Αν $f''(1) + f(1) = -1$ και $f''(0) + f(0) = 1$, να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα: $\int_1^0 f(x)dx$.

(μον. 4)

Λύση

A. Για τον υπολογισμό του ολοκληρώματος $\int_2^x xf(tx)dt$ θέτουμε $xt=u \Rightarrow xdt=du$ Όταν $t=2 \Rightarrow$

$$u=2x, \text{ όταν } t=x \Rightarrow u=x^2, \text{ άρα: } \int_2^x xf(tx)dt = \int_{2x}^{x^2} f(u)du$$

$$\text{Άρα } g(x) = \int_{2x}^{x^2} f(u)du + 8x - x^4 \geq 0 \text{ για κάθε } x \in \mathcal{R} \quad (1)$$

Είναι $g(0)=\dots=0$ και $g(2)=\dots=0$ Άρα η (1) δίνει: $g(x) \geq g(0)$ και $g(x) \geq g(2)$ για κάθε $x \in \mathcal{R}$ και επειδή g παραγωγίσιμη στο $x=0$ και $x=2$ από το θ. F. έχουμε ότι: $g'(0)=0$ και $g'(2)=0$ (2)

$$g'(x) = 2x \cdot f(x^2) - 2 \cdot f(2x) + 8 - 4x^3, \text{ οπότε:}$$

$$g'(0)=0 \Rightarrow \dots f(0)=4$$

$$g'(2)=0 \Rightarrow \dots f(2)=12$$

Εφαρμόζοντας θ.Μ.Τ. για την f στο διάστημα $[0,4]$ έχουμε ότι υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (0,4)$

$$\text{τέτοιο ώστε } f'(\xi) = \frac{f(4) - f(0)}{4 - 0} \Rightarrow f'(\xi) = 2.$$

B. α) Επειδή g σταθερή θα ισχύει: $g'(x)=0 \Rightarrow \dots 2f(x) \cdot [f^{(3)}(x) + f'(x) + f(x)] + 2(f'(x))^2 = 0$ και λόγω της (1) προκύπτει ότι: $(f'(x))^2 = 0$ ή $f'(x) = 0$ οπότε $f(x)$ σταθερή.

$$\begin{aligned} \beta) \int_1^0 f(x)dx & \stackrel{(1)}{=} \int_1^0 (-f^{(3)}(x) - f'(x))dx = -\int_1^0 (f''(x))'dx - \int_1^0 f'(x)dx = \dots = \\ & = -[f''(0) + f(0)] + f''(1) + f(1) = -2. \end{aligned}$$